

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Μυτιλήνη, 07/09/2020
Αριθ. Πρωτ. : οικ.2116

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : 1^η Τροποποίηση Απόφασης Έγκρισης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων Απαντήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 2.β. “Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing”, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση:

1. Το Νόμο 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
2. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό

Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020, αρ. απόφασης C(2014)3542.final/23.05.2014, όπως ισχύει.

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως ισχύει.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του υπ. αρ. 1081/2006 Κανονισμού του Συμβουλίου, όπως τροποποιείται και ισχύει.
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής της 28ης Ιουλίου 2014, περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις λεπτομέρειες για την μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων, όπως τροποποιείται και ισχύει.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως τροποποιείται και ισχύει (Ο.Υ. ΕΕ L 352/1 της 24.12.2013).
8. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
9. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 3357/ΕΥΣ/1338/27.01.2011 και θέμα: "Στοιχεία συστήματος για τον έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων", όπως τροποποιείται και ισχύει.
10. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10164/ 18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Το Ν. 3852/07.06.2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87Α'), όπως ισχύει.
12. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 134453/23-12-2015 (ΦΕΚ 2857Β') και θέμα: «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων», όπως ισχύει.
13. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αρ. πρ. 145745/27.01.2015 και θέμα: «Έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014 2020», όπως ισχύει εκάστοτε.
14. Την με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018) Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και

- αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"».
15. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ στο πλαίσιο του Στόχου: «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση», όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.
  16. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ1217/21.12.2015 (ΦΕΚ 2784 Β') «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014».
  17. Το Ν. 4403/07.07.2016 (ΦΕΚ 125) "Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού".
  18. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 94591 (ΦΕΚ 3673/Β/3.10.2019) με την οποία τροποποιήθηκε η υπ. αριθμ. Απόφαση 32680/ΕΥΘΥ334/23.03.2015 «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4314/2014» (ΦΕΚ 791/Β/2015), όπως ισχύει,
  19. Την από 19.06.19 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Βόρειο Αιγαίο», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εν λόγω δράσης.
  20. Το Ν.4488/13.09.2017, «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 40, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας».
  21. Το με αριθ. 8217/ΕΥΚΕ100/23.01.2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα: «Εναλλακτική λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) και προσαρμογή των διαδικασιών, ρόλων εργασίας και ρόλων στην λειτουργία αυτή όσον αφορά στη διαχείριση δράσεων κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
  22. Το Ν.4538/2018 (ΦΕΚ 85/Α/16-05-2018) και ειδικότερα το άρθρο 33
  23. Την με αριθμ. πρωτ. 97720/ΕΥΘΥ 749/19.09.2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης σχετικά με τη λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου (άρθρο 13, παρ. 7ε του Ν.4314/2014)

24. Η με αριθμ. πρωτ. 97724/ΕΥΘΥ 750/19.09.2018 απόφαση, σχετικά με τον καθορισμό των επιλέξιμων λειτουργικών δαπανών του ΕΦΕΠΑΕ που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων / καθηκόντων που αναλαμβάνει για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει.
25. Την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με Ref. Ares (2015) 3073022-22.07.15 της Στρατηγικής Ξευπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Βορείου Αιγαίου 2014-2020.
26. Την υπ' αριθ. οικ.1406/04.06.19 (ΦΕΚ2481/Β/24.06.19) Απόφαση Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου με θέμα: «Ανάθεση καθηκόντων διαχείρισης για Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» στον «Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία -ΕΦΕΠΑΕ».
27. Την υπ' αριθμ. 16/2019, όπως αυτή διορθώθηκε με την αριθμ. 28/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 2ας Ιουνίου 2019.
28. Το με Α.Π 122645/27.11.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα Δικαιολογητικά που απαιτούνται για τον «Έλεγχο προβληματικής επιχείρησης», εκτός των οικονομικών στοιχείων.
29. Το με αριθ. 15302-07-02-2020/07-02-2020 έγγραφο του ΓΓ Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Πρόσκληση ΕΥΔΕΠ Βορείου Αιγαίου «Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020.», με το οποίο διατυπώνεται σύμφωνη γνώμη για την προκήρυξη της δράσης.
30. Την πρώτη έκδοση της Πρόκλησης με Α.Π. 278/13.03.2020 και θέμα «Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing»
31. Τη δεύτερη έκδοση της Πρόκλησης με Α.Π. 1651/16.07.2020 και θέμα «Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing».
32. Την Απόφαση Έγκρισης αρχείου Συχνών Ερωτήσεων Απαντήσεων (Α.Π οικ.1672/16.07.2020) για την υποβολή προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 2.β. "Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing", στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020.
33. Την τρίτη έκδοση της Πρόκλησης με Α.Π. 2076/07.09.2020 και θέμα «Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing».
34. Εισήγηση από ΕΛΑΝΕΤ για έκδοση εντύπου «συχνών ερωτήσεων-απαντήσεων» στο πλαίσιο

της πρόσκλησης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την 1^η τροποποίηση της απόφασης έγκρισης του αρχείου ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ για τη δράση δράση 2.β. "Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και digital Marketing", στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020, για την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της δράσης και των παραρτημάτων της όπως επισυνάπτεται στην παρούσα.

Η παρούσα απόφαση θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, www.perba.gr, του ΕΣΠΑ, www.espa.gr και της ΕΛΑΝΕΤ, www.elanet.gr/.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κ.Ι. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

Συνημμένα : Αρχείο ΣΥΧΝΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Κοινοποίηση :

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)
- ΕΦΕΠΑΕ
- ΕΛΑΝΕΤ

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
- Προϊστάμενο ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
- Μονάδες ΕΥΔ
- Χ/Α

Συχνές ερωτήσεις- απαντήσεις Δράση 2β

1. Ποιος είναι ο συνολικός επιχορηγούμενος προϋπολογισμός του προγράμματος και ποια η συνολική δημόσια δαπάνη;

Ο συνολικός επιχορηγούμενος προϋπολογισμός τη παρούσας πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 3.570.000 € και η συνολική Δημόσια Δαπάνη σε 2.500.000 €.
(βλ. Κεφάλαιο 7.1 της Πρόσκλησης)

2. Ποιοι δικαιούνται να μπουν στη δράση;

Επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας δράσης είναι οι υφιστάμενες πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για την κάλυψη των τεχνολογικών αναγκών τους, με τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας (ΤΠΕ), την ενσωμάτωση συστημάτων αυτοματισμού (άμεσα συνδεδεμένων με τις ΤΠΕ) στις παραγωγικές, λειτουργικές και διοικητικές διαδικασίες τους, καθώς και την ανάπτυξη ηλεκτρονικού επιχειρείν [(e-Business) π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο, ηλεκτρονικές κρατήσεις και πληρωμές κ.α.].

Η υφιστάμενη επιχείρηση χρησιμοποιεί διπλογραφικό ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (τηρεί βιβλία Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας) και μέχρι τις 31/12/2018 έχει κλεισμένες τουλάχιστον τρεις διαχειριστικές χρήσεις.

(βλ. Κεφάλαιο 2.2 και 10.3 της Πρόσκλησης)

3. Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης στο κεφάλαιο 10.3 «Κριτήρια Αξιολόγησης» η υφιστάμενη επιχείρηση θα πρέπει μέχρι 31/12/2018 να έχει κλεισμένες τουλάχιστον τρεις διαχειριστικές χρήσεις. Οι χρήσεις θα πρέπει να είναι πλήρεις, π.χ. από 01/01/2018 έως 31/12/2018;

Η υφιστάμενη επιχείρηση θα πρέπει μέχρι τις 31/12/2018 έχει κλεισμένες τουλάχιστον τρεις πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις.

(βλ. Κεφάλαιο 10.3 της Πρόσκλησης)

4. Ποιες επιχειρηματικές μορφές επιδοτούνται;

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι επιχειρήσεις, οι οποίες λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχείρησης εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα: Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία, Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε., Ατομική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4019/2011 (ΚΟΙΝΣΕΠ), Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α).

(βλ. Κεφάλαιο 4.1 της Πρόσκλησης)

5. Ποια είναι η ένταση της ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων;

Η ένταση της ενίσχυσης των επενδυτικών προτάσεων για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων είναι 70%.

(βλ. Κεφάλαιο 7.2 της Πρόσκλησης)

6. Οι ΟΤΑ ή οι δημόσιες επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλουν επενδυτικά σχέδια;

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι Ο.Τ.Α. και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού.

(βλ. Κεφάλαιο 4.2 της Πρόσκλησης)

7. Είναι επιλέξιμες οι επιχειρήσεις που ανήκουν σε δίκτυο franchise;

Δεν είναι επιλέξιμες να υποβάλλουν στο πρόγραμμα, επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ.).

(βλ. Κεφάλαιο 4.2 της Πρόσκλησης)

8. Ποιους τομείς αφορά η δράση;

Οι υποβαλλόμενες προτάσεις επενδυτικών σχεδίων, θα πρέπει να αφορούν στα ακόλουθα:

Ηλεκτρονικό Εμπόριο
Ηλεκτρονικές Κρατήσεις
Εσωτερική Οργάνωση, με την αξιοποίηση ΤΠΕ
Διαχείριση Παραγωγής, με την αξιοποίηση ΤΠΕ
Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες δημιουργικού
Ψηφιακή Προβολή – Διαφήμιση
Συστήματα αυτοματισμού

Ευνοούνται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3 και τις σχετικές δράσεις επιχειρηματικής ανακάλυψης, οι οποίοι είναι:

Αγροδιατροφή,
Τουρισμός – Φύση – Πολιτισμός

(βλ. Κεφάλαιο 5 της Πρόσκλησης)

9. Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια πρέπει να εμπίπτουν αποκλειστικά σε ΚΑΔ που αντιστοιχούν στους οικονομικούς τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3 Βορείου Αιγαίου,

Τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια πρέπει να εμπίπτουν στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ), όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στο Παράρτημα VIII «Πίνακας Επιλέξιμων ΚΑΔ» της Πρόσκλησης.

Πριμοδοτούνται βαθμολογικά στο πλαίσιο του κριτηρίου αξιολόγησης 4.1 του Σταδίου Γ' της αξιολόγησης, τα υποβαλλόμενα επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν σε ΚΑΔ που αντιστοιχούν στους οικονομικούς τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής

Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3 Βορείου Αιγαίου (Αγροδιατροφή, Τουρισμός – Φύση – Πολιτισμός).

(βλ. Κεφάλαιο 5 και 10.3 της Πρόσκλησης)

10. Από ποια χρονική περίοδο είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για το πρόγραμμα;

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης (δηλαδή 13.03.2020).

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

11. Ποιες είναι οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται;

Οι κατηγορίες δαπανών που επιδοτούνται είναι οι εξής :

- Εξοπλισμός
- Λογισμικό
- Συστήματα Αυτοματισμού (άμεσα συνδεδεμένων με τις ΤΠΕ)
- Υπηρεσίες

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

12. Ο ΦΠΑ των δαπανών χρηματοδοτείται;

Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη του ανακτήσιμου ΦΠΑ.

1. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.
2. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

13. Ποιο είναι το εύρος του προϋπολογισμού της επένδυσης που μπορεί να πραγματοποιήσει ο δικαιούχος;

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου κυμαίνεται από 10.000€ έως 50.000€.

- Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο θα έχει προϋπολογισμό μικρότερο από 10.000 €, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δε θα μπορεί να υποβληθεί.
- Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της

επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή.

(βλ. Κεφάλαιο 6.2 της Πρόσκλησης)

14. Ποια είναι η χρονική περίοδος μέσα στην οποία θα πρέπει να υλοποιήσω το σχέδιο;

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης.

(βλ. Κεφάλαιο 6.2 της Πρόσκλησης)

15. Σε τι ποσοστό ανέρχεται η ιδιωτική συμμετοχή στο επενδυτικό σχέδιο;

Η ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης στο επενδυτικό σχέδιο ανέρχεται στο 30% .

16. Το ποσό που αφορά την ιδιωτική χρηματοδότηση μπορεί να αποκτηθεί μέσω δανεισμού;

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.

Εάν χρησιμοποιηθεί δανεισμός θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου.

(βλ. Κεφάλαιο 7.3 της Πρόσκλησης)

17. Μία υφιστάμενη επιχείρηση με ΚΑΔ 46.51.10 (Χονδρικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακού εξοπλισμού υπολογιστών και λογισμικού) είναι επιλέξιμη για να ενταχθεί στη Δράση ή πρέπει να προσθέσει τώρα και μέχρι την υποβολή επιλέξιμο τεταρτοβάθμιο ΚΑΔ;

Σύμφωνα με το Παράρτημα VIII – Επιλέξιμοι ΚΑΔ, είναι επιλέξιμη όλη η τεταρτοβάθμια ανάλυση του ΚΑΔ 46.51.10, δηλαδή από 46.51.10.01 έως και 46.51.10.12, γεγονός που καθιστά επιλέξιμη την επιχείρηση και δεν χρειάζεται να προσθέσει τεταρτοβάθμιο ΚΑΔ.

18. Μία υφιστάμενη επιχείρηση με ΚΑΔ 46.21.14 (Χονδρικό εμπόριο ζωοτροφών) είναι επιλέξιμη για να ενταχθεί στη Δράση ή πρέπει να προσθέσει τώρα και μέχρι την υποβολή επιλέξιμο τεταρτοβάθμιο ΚΑΔ;

Σύμφωνα με το Παράρτημα VIII – Επιλέξιμοι ΚΑΔ, είναι επιλέξιμη όλη η τεταρτοβάθμια ανάλυση του ΚΑΔ 46.21.14, δηλαδή από 46.21.14.01 έως και 46.21.14.14 εκτός του 46.21.14.03. Η επιχείρηση πρέπει να δηλώσει αναλυτικά στην εφορία τους τεταρτοβάθμιους ΚΑΔ στους οποίους δραστηριοποιείται. Στην αίτηση χρηματοδότησης πρέπει να δηλώσει επιλέξιμο τεταρτοβάθμιο ΚΑΔ ως ΚΑΔ επένδυσης, στον οποίο θα υλοποιήσει το επενδυτικό της σχέδιο.

19. Το σύνολο των δαπανών της κατηγορίας «Λογισμικό» έως τι ποσοστό του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμο;

Το σύνολο των δαπανών της κατηγορίας «Λογισμικό» είναι επιλέξιμο έως το ποσοστό του 100% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, εκτός των δαπανών ανάπτυξης/ αναβάθμισης ιστοσελίδας και υπηρεσίες ανάπτυξης και διαχείρισης e-shop, στις οποίες ισχύουν τα όρια των €2.500 και €4.000 αντίστοιχα.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 20. Μία επιχείρηση αιτείται λογισμικό αξίας €8.000. Είναι επιλέξιμο το κόστος εγκατάστασης, παραμετροποίησης και εκπαίδευσης στη χρήση αυτού;**

Είναι επιλέξιμο το κόστος εγκατάστασης, παραμετροποίησης και εκπαίδευσης στη χρήση αυτού έως την αξία των €4.800, ήτοι έως το 60% του κόστους αγοράς του.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 21. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη αναβάθμισης ιστοσελίδας;**

Είναι επιλέξιμη η δαπάνη αναβάθμισης ιστοσελίδας μέχρι την αξία των €2.500.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 22. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη e-shop;**

Είναι επιλέξιμη η ανάπτυξη και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος e-shop μέχρι την αξία των €4.000.

(θα λειτουργεί σε 2 γλώσσες καθώς και σε περιβάλλον κινητών συσκευών – mobile responsive ή dedicated mobile version και θα συνοδεύεται από τα εξής λογισμικά: παραγγελιοληψίας, αποθήκης και ηλεκτρονικών πληρωμών. Επίσης θα πρέπει να είναι προσβάσιμο από τα άτομα με ειδικές ανάγκες).

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 23. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για tablets, κινητά τηλέφωνα και τηλεοράσεις;**

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 24. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού);**

Δεν είναι επιλέξιμη η ιδιοπαραγωγή λογισμικού.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 25. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη των διαφημιστικών καταχωρήσεων;**

Είναι επιλέξιμες οι διαφημιστικές καταχωρήσεις σε ηλεκτρονική μορφή, στην κατηγορία δαπάνης 4 «Υπηρεσίες» και μέχρι την αξία των €3.000.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 26. Η δαπάνη σύνταξης και παρακολούθησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμη;**

Η δαπάνη σύνταξης και παρακολούθησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμη στην κατηγορία δαπάνης 4 «Υπηρεσίες» και μέχρι την αξία των €2.500.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

- 27. Επενδυτικό σχέδιο με συνολικό προϋπολογισμό €10.000, περιλαμβάνει ασύρματες συσκευές παραγγελιοληψίας (PDAs) αξίας €4.500. Είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση;**

Οι ασύρματες συσκευές παραγγελιοληψίας (PDAs) είναι επιλέξιμες στην κατηγορία 1 «Εξοπλισμός» μέχρι το 40% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. Ως εκ τούτου είναι επιλέξιμες έως την αξία των €4.000.

(βλ. Κεφάλαιο 6.1 της Πρόσκλησης)

28. Μπορεί μία επιχείρηση να έχει δύο ή και περισσότερους τρόπους υλοποίησης της επένδυσης;

Μία επιχείρηση μπορεί να έχει δύο ή και περισσότερους τρόπους υλοποίησης της επένδυσης, αρκεί να είναι στην περιφέρεια Βορείου Αιγαίου και να συντρέχουν οι απαιτούμενοι όροι και προϋποθέσεις ένταξης.

29. Τι κριτήρια θα ληφθούν υπόψη για την κερδοφορία της επιχείρησης;

Για την αξιολόγηση της κερδοφορίας της επιχείρησης, θα εξεταστεί ο αριθμός των κερδοφόρων χρήσεων της τελευταίας τριετίας πριν την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου. Η κερδοφορία της επιχείρησης θα αποτυπώνεται μέσω των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων, συνεπώς από τα έντυπα Ε3 των τριών κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων θα λαμβάνονται υπόψη τα κάτωθι πεδία: Για περιπτώσεις τήρησης βιβλίων Β κατηγορίας για το έτος 2017, 2018 και 2019 τα πεδία 525 και 529. Για τις περιπτώσεις τήρησης βιβλίων Γ κατηγορίας για τα έτη 2017, 2018 και 2019 τα πεδία 525 και 529.

30. Πως υποβάλλω την αίτηση μου για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα;

Η Αίτηση Χρηματοδότησης (επενδυτική πρόταση) υποβάλλεται από τους δυνητικούς Δικαιούχους (επιχειρήσεις) υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) που παρέχει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων στην διεύθυνση www.ependyseis.gr/mis, με την ένδειξη: «Δράσεις Περιφερειών > ΕΠ "Βόρειο Αιγαίο" 2014-2020 / Δράση: Ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τον εκσυγχρονισμό τους μέσω της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), συστημάτων αυτοματισμού καθώς και επενδύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου (π.χ. ηλεκτρονικό επιχειρείν ή / και Digital Marketing)».

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης, ο φορέας της επένδυσης υποχρεούται σωρευτικά:

i. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά ενδεικτικά εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι.1,

ii. να επισυνάψει στο Π.Σ.Κ.Ε το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος ΙΧ

(βλ. Κεφάλαιο 8 της Πρόσκλησης)

31. Πως θα μάθω ποια δικαιολογητικά απαιτούνται;

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλουν οι δυνητικά εντασσόμενοι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο Παράρτημα ΙΧ της Πρόσκλησης.

(βλ. Κεφάλαιο 9 της Πρόσκλησης)

32. Ποια είναι η διαδικασία αξιολόγησης;

Η αξιολόγηση κάθε υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου, διενεργείται (με βάση τα κριτήρια της παρούσας Πρόσκλησης), από έναν (1) αξιολογητή ο οποίος επιλέγεται με ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ και διαθέτει τα κατάλληλα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και εμπειρία σχετική με το περιεχόμενο της πρόσκλησης / επενδυτικού σχεδίου.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική και περιλαμβάνει 3 (τρία) στάδια:

- ΣΤΑΔΙΟ Α': Έλεγχος Πληρότητας.
- ΣΤΑΔΙΟ Β': Έλεγχος Επιλεξιμότητας Πρότασης.

- ΣΤΑΔΙΟ Γ': Αξιολόγηση των Προτάσεων ανά Ομάδα Κριτηρίων.

Τα Κριτήρια παρουσιάζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ της παρούσας πρόσκλησης.

(βλ. Κεφάλαιο 10 της Πρόσκλησης)

33. Πως μπορεί να πάρει προκαταβολή ο δικαιούχος;

Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

(βλ. Κεφάλαιο 11.3.1 της Πρόσκλησης)

34. Μετά το πέρας της επένδυσης, μπορεί ο δικαιούχος να μετεγκατασταθεί σε άλλη περιοχή;

Ο Δικαιούχος δεν μπορεί να προβεί σε μετεγκατάσταση της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση.

(βλ. Κεφάλαιο 14.2 της Πρόσκλησης)

35. Επιχείρηση επιθυμεί να προβεί στη λήψη δανείου από το ΤΕΠΙΧ για την κάλυψη της ιδιωτικής της συμμετοχής στην επένδυση. Μπορεί να κάνει χρήση του σχετικού δανείου;

Είναι δυνατόν να συνδυάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ με επιχορηγήσεις. Συγκεκριμένα, μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου). Επίσης, στη σύμβαση του σχετικού δανείου να γίνεται αναφορά ότι προορίζεται για την υλοποίηση δαπάνης της επένδυσης, ή διαφορετικά να προσκομίζεται μαζί και μία διευκρινιστική βεβαίωση.

(βλ. Κεφάλαιο 7.3 της Πρόσκλησης)

36. Για ποια έτη απαιτείται να προσκομιστούν τα φορολογικά στοιχεία του Παραρτήματος ΙΧ στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ της Σύστασης της ΕΕ 2003/361/ΕΚ;

Για τις δύο (2) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (έτη 2018, 2019).

37. Υπό ίδρυση επιχείρηση επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στον ΚΑΔ 77.34.10.02 Υπηρεσίες ενοικίασης τουριστικού σκάφους, χωρίς πλήρωμα, με αντικείμενο την εκμετάλλευση τουριστικού σκάφους (ιστιοπλοϊκό). Η νηολόγηση του σκάφους

πρέπει να γίνει στον τόπο υλοποίησης ο οποίος έχει δηλωθεί στο επενδυτικό σχέδιο?

Η νηολόγηση του σκάφους καθώς και ο ελλιμενισμός του μπορεί να γίνει και σε διαφορετικό τόπο από αυτόν που έχει δηλωθεί ως τόπος υλοποίησης της επένδυσης αλλά στην ίδια Περιφέρεια.